

Greiðsluafkoma ríkissjóðs janúar-september 2005

Greiðsluuppgjör ríkissjóðs fyrir fyrstu níu mánuði ársins liggur nú fyrir. Samkvæmt uppgjörinu er breyting á handbæru fé frá rekstri jákvæð um 14,6 milljarða króna á tímabilinu, sem er 42,1 milljarði betri útkoma heldur en áætlað var. Útkoman er 25 milljörðum betri en á sama tíma í fyrra. Hreinn lánsfjárfjöldur er jákvæður um 59,7 milljarða króna miðað við 2,4 milljarða neikvæða stöðu í fyrra. Fjármunahreyfingar eru jákvæðar um 45,2 milljarða. Þar munar mestu um 66 milljarða sölu Landssímans, en á móti vegur að 32 milljarðar af söluandvirðinu eru ávaxtaðar hjá Seðlabanka Íslands skv. sérstöku samkomulagi.

Heildartekjur ríkissjóðs námu 305,4 milljörðum króna og hækkuðu um tæpa 104,2 milljarða frá sama tíma í fyrra, eða um 51,8%. Þar af skýrir söluhagnaður og fjármagnstekjuskattur Landssíma Íslands hf. um 62,4 milljarða af hækkininni. Skatttekjur ríkissjóðs námu um 228,4 milljörðum króna og hækkuðu um 22% frá fyrra ári og er það nokkru meira en gert var ráð fyrir í áætlunum. Á sama tímabili hækkaði almennt verðlag um 3,9% þannig að skatttekjur hækkuðu að raungildi um 17,4%.

Skattar á tekjur og hagnað námu ríflega 74,7 milljörðum króna á tímabilinu sem er 23,9% meiri innheimta miðað við sama tíma í fyrra. Þar af jókst innheimta tekjuskatta einstaklinga um 10,2% en tekjuskattur lögaðila um 9,4%. Innheimta tekna af fjármagnstekjuskatti var ríflega 17,7 milljarðar og jókst um 107,3% frá fyrra ári en um þriðjung hennar má skýra með fjármagnstekjuskatti af söluandvirði Landssímans. Innheimta tryggingagjalda á tímabilinu nam rúmlega 23,7 milljörðum króna sem er 16,4% hækkin frá fyrra ári. Til samanburðar má nefna að launavísitala Hagstofunnar hækkaði um 6,6% á sama tímabili. Innheimta eignarskatta jókst töluvert á milli ára, eða um 39,4% að raungildi en sú aukning endurspeglar að mestu aukna innheimtu stimpilgjalda. Aðrar rekstrartekjur námu 19,5 milljörðum króna og jukust um 5,9 milljarða milli ára sem skýrist einkum af arðgreiðslum frá Landssímanum hf og sektargreiðslum olúfélaganna.

Samanlagt jókst innheimta almennra veltuskatta ríkissjóðs um 20,2% frá fyrra ári eða sem nemur um 15,7% að raungildi. Þar munar mestu um 22,3% meiri innheimtu tekna af virðisaukaskatti sem jafngildir 17,7% raunhækkun. Þessi þróun gefur vísbendingu um að lítið lát virðist vera á almennri eftirspurn. Af öðrum óbeinum sköttum má nefna að töluvert aukning varð í innheimtu vörugjalda af ökutækjum, eða um 71,9%. Sú aukning stafar fyrst og fremst af auknum innflutningi bifreiða en nýskráning bifreiða hefur á fyrstu níu mánuðum ársins aukist um 61,5% frá sama tímabili í fyrra.

Greidd gjöld námu 233,6 milljörðum króna og hækka um 20,7 milljarða frá fyrra ári, en þar af skýrast 5,6 milljarðar af gjaldfærslu fjármagnstekjuskatt af söluhagnaði Símans og 5 milljarðar af hækkin vaxtagreiðslna þar sem stór flokkur spariskírteina kom til innlausnar í apríl. Að þessum tveimur liðum frátöldum hækka gjöldin um 10,1 milljarða eða 4,7% milli ára. Útgjöld til félagsmála, þ.e. vegna almannatrygginga, fræðslu- og heilbrigðismála, vega langþingst í útgjöldum ríkissjóðs, eða 147 milljarðar sem er $\frac{2}{3}$ af heildargjöldunum. Þar kemur fram 8,8 milljarða króna hækkin, eða 6%. Innan málaflokksins munar mest um hækkin til heilbrigðismála, 3,4 milljarða og 3,1 milljarð vegna fræðslumála. Greiðslur til almannatrygginga hækka hins vegar minna, eða um 1,7 milljarða frá því í fyrra. Hækkin annarra málaflokka er mun minni og í heild lækka greiðslur til atvinnumála um 1 milljarð, sem skýrist einkum af lægri greiðslum vegna samgöngumála.

Lánahreyfingar. Afborganir lána námu 47,9 milljörðum og skiptast þannig að 33,9 milljarðar eru vegna afborgana erlendra lána og 13,9 milljarðar vegna spariskírteina. Lántökur námu 11,7 milljörðum króna og eru í formi ríkisvixla og ríkisbréfa. Lántökur lækka samtals um 30 milljarða króna milli ára. Þá voru 3 milljarðar greiddir til Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins í því skyni að lækka framtíðarskuldbindingar sjóðsins. Handbært fé ríkissjóðs hækkaði um 20,6 milljarða frá áramótum fram til septemberloka.

Sjóðstreymi ríkissjóðs janúar - september 2005 (í milljónum króna)

	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2004</u>	<u>2005</u>
Innheimtar tekjur.....	158.218	168.001	187.293	201.207	305.378
Greidd gjöld.....	165.121	184.347	195.857	212.932	233.596
Tekjujöfnuður.....	-6.903	-16.346	-8.564	-11.725	71.782
Söluhagn. af hlutabr. og eignahl.	3	-3.252	-12.013	-	-56.755
Breyting rekstrartengdra eigna og skulda..	-2.662	-1.634	-735	1.320	-446
Handbært fé frá rekstri.....	-9.562	-21.232	-21.312	-10.405	14.581
Fjármunahreyfingar.....	832	8.382	20.202	7.969	45.165
Hreinn lánsfjárfjöldur.....	-8.730	-12.850	-1.110	-2.436	59.746
Afborganir lána.....	-22.213	-22.698	-19.498	-30.843	-47.939
Innanlands.....	-7.409	-10.597	-7.048	-5.676	-14.056
Erlendis.....	-14.804	-12.101	-12.450	-25.166	-33.883

Greiðslur til LSR og LH.....	-10.625	-6.750	-5.625	-5.625	-2.950
Lánsfjárfjöfnuður. brúttó.....	-41.568	-42.298	-26.233	-38.904	8.857
Lántökur.....	36.669	50.238	31.467	40.679	11.698
Innanlands.....	11.843	14.627	30.253	17.430	11.698
Erlendis.....	24.826	35.611	1.214	23.249	-
Greiðsluafkoma ríkissjóðs.....	-4.901	7.940	5.234	1.775	20.555

Tekjur ríkissjóðs janúar – september 2005

	Í milljónum króna			Breyting frá fyrra ári, %			
	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
Skatttekjur í heild.....	162.306	187.264	228.390	3,9	6,5	15,4	22,0
Skattar á tekjur og hagnað.....	50.119	60.327	74.745	3,0	2,2	20,4	23,9
Tekjuskattur einstaklinga.....	39.414	44.306	48.843	9,4	5,0	12,4	10,2
Tekjuskattur lögaðila.....	3.264	7.473	8.179	-39,3	-26,3	128,9	9,4
Skattur á fjármagnstekjur o.fl.....	7.442	8.548	17.724	17,4	5,4	14,9	107,3
Tryggingagjöld.....	18.527	20.405	23.742	8,5	10,1	10,1	16,4
Eignarskattar.....	6.174	7.509	10.873	-2,2	-15,8	21,6	44,8
Skattar á vöru og þjónustu.....	86.996	98.658	118.604	4,1	10,4	13,4	20,2
Virðisaukaskattur.....	56.313	64.064	78.353	6,3	10,2	13,8	22,3
Aðrir óbeinir skattar.....	30.683	34.594	40.251	0,2	10,9	12,7	16,4
þar af:							
Vörugjöld af ökutækjum.....	3.353	4.571	7.856	-7,2	53,9	36,3	71,9
Vörugjöld af bensíni.....	5.812	6.481	6.826	-1,4	3,9	11,5	5,3
Þungaskattur.....	3.772	4.469	3.907	-3,1	3,2	18,5	-12,6
Áfengisgjald og tóbaksgjald.....	7.432	7.667	8.091	1,0	16,6	3,2	5,5
Annað.....	10.313	11.406	13.571	3,8	4,4	10,6	19,0
Aðrir skattar.....	489	365	426	8,7	5,3	-25,5	16,9
Aðrar tekjur.....	24.987	13.942	76.987	35,7	60,8	-44,2	452,2
Tekjur alls.....	187.293	201.207	305.378	6,2	11,5	7,4	51,8

Gjöld ríkissjóðs janúar – september 2005

	Í milljónum króna			Breyting frá fyrra ári, %			
	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
Almenn mál.....	19.917	21.758	22.449	20,7	-0,7	9,2	3,2
Almenn opinber mál.....	10.871	11.825	12.073	19,6	-4,2	8,8	2,1
Löggæsla og öryggismál.....	9.046	9.932	10.376	22,1	3,9	9,8	4,5
Félagsmál.....	125.717	138.235	147.007	13,5	11,7	10,0	6,3
þar af:							
Fræðslu- og menningamál...	25.755	29.679	32.600	12,4	8,1	15,2	9,8
Heilbrigðismál.....	51.417	55.726	59.134	15,9	11,1	8,4	6,1
Almannatryggingamál.....	41.296	44.748	46.420	11,1	15,0	8,4	3,7
Atvinnumál.....	28.686	32.261	31.272	3,8	5,2	12,5	-3,1
þar af:							
Landbúnaðarmál.....	8.251	8.806	8.693	1,8	0,5	6,7	-1,3
Samgöngumál.....	13.178	15.744	14.798	5,0	7,0	19,5	-6,0
Vaxtagreiðslur.....	12.442	11.521	16.496	7,3	-24,1	-7,4	43,2
Aðrar greiðslur.....	9.095	9.169	16.371	4,0	13,2	0,8	78,6
Greiðslur alls.....	195.857	212.943	233.596	11,6	6,2	8,7	9,7